

Ochotnica – Pomnik ku czci ofiar „Krwawej Wigilii“

Historia

Ochotnica [pow. nowotarski], najdłuższa polska wieś, podzielona jest na Ochotnicę Górną i Ochotnicę Dolną. Podczas okupacji niemieckiej wieś stanowiła ważny ośrodek partyzancki na Podhalu, przez mieszkańców nazywana była „republiką partyzancką”. Ochotnica Górna stanowiła zaplecze Armii Krajowej, przede wszystkim oddziału kpt. Juliana Zapały „Lamparta” [od 1944 r. 4 Batalionu 1 Pułku Strzelców Podhalańskich]. W okolicach Ochotnicy Dolnej, od przełomu 1941 i 1942 r. oddziały partyzanckie tworzyli zbiegli jeńcy radzieccy. W 1943-1944 zaczęły przedostawać się na Podhale oddziały dywersyjne Armii Czerwonej, w tym, jesienią 1944 r. grupa skoczków spadochronowych mjr. Iwana F. Zołotara, który połączył luźne grupy partyzantów radzieckich, tworząc zgrupowanie liczące kilkaset osób. Do najważniejszych wydarzeń należą: bitwa o Ochotnicę [18-20 października 1944 r.] stoczona z karną ekspedycją niemiecką, wygrana przez współpracujących partyzantów „Lamparta” i Zołotara, oraz „Krwawa Wigilia” [23 grudnia 1944 r.] – pacyfikacja części wsi przez niemiecko-ukraiński oddział SS w odwecie za zabicie dwóch Niemców przez partyzantów Zołotara. Oddział wymordował wówczas **16 mężczyzn, 21 kobiet, 19 dzieci**, obrabował i spalił kilkadziesiąt gospodarstw. W grudniu 1944 r. w pobliżu Ochotnicy rozbił się amerykański bombowiec, mieszkańcy udzielili pomocy jego załodze, która przeżyła.

Joanna Wawrzyniak

Pamięć

W centrum Ochotnicy wzniesiono pomnik ku czci ofiar „Krwawej Wigilii” [H. Burzec, 1964]. Przedstawia upadającą kobietę tulącą do piersi małe dziecko. Na ruinach domu w osiedlu Brzeźnie, które najbardziej ucierpiało podczas pacyfikacji umieszczono tablicę, krzyż i kapliczkę. Na cmentarzu parafialnym w Ochotnicy Dolnej znajdują się grób zamordowanej rodziny Brzeźnych, pomnik i zbiorowa mogiła pozostałych zamordowanych oraz groby partyzantów. W Ochotnicy znajduje się izba pamięci. Termin wizyty należy ustalić w urzędzie gminy.

Joanna Wawrzyniak

Informacje praktyczne

Ochotnica – Pomnik ku czci ofiar „Krwawej Wigilii“

Dojazd: Przez obie Ochotnice przechodzi droga lokalna, która dochodzi do drogi krajowej nr 969.

Urząd gminy Ochotnica

tel. +48 18 262 09 10